

Resum de les opinions del Grup de Lectura en la trobada del 20 de setembre de 2010 sobre JANE EYRE, de Charlotte Brontë:

El gran clàssic de la gran de les germanes Brontë va satisfer en general les expectatives del Grup. Tot i que a l'obra se li va retreure que fos excessivament moralista i que, a ulls d'ara, mostrés una certa repelència, se'n va valorar el magnífic retrat de la societat anglesa de la meitat del XIX i el bon to sentimental, que la fa un paradigma de la literatura romàntica. També se'n van destacar els elements autobiogràfics, ja que les Brontë van passar per internats on van adquirir bona part de les experiències que després van traslladar a les seves obres, com és el cas de *Jane Eyre* i el personatge, per exemple, de la tieta, Mrs. Reed. Hi ha qui va comparar les obres de les germanes Brontë i va assegurar que *Cims borrascosos*, d'Emily Brontë, és millor. És curiosa l'eterna pugna que hi ha en la crítica literària sobre quina d'aquestes dues novel·les és millor. També es va considerar *Jane Eyre* com una obra anticipadament feminista, ja que la potència trencadora i la capacitat de lluita de la seva protagonista queden fora de tot dubte.

Quan a l'argument, es va assenyalar el contrast entre la rigidesa moral de l'època, sumada a l'ambient gòtic i reclòs dels escenaris, i l'agosament vital i intel·lectual de Jane Eyre. També va dir-se que la fugida de Jane de Thornfield Hall no és sinó una recerca d'ella mateixa, ja que els seus principis no li permeten obeir el seu cor i vol fugir per retrobar-se. El personatge sap que, si vol aconseguir la felicitat, ha de ser a través de l'expiació (l'allunyament respecte a la persona estimada). Hi ha dos obstacles que impedeixen la felicitat de Jane; un és social, la diferència de classe entre ella, una institutriu òrfena, i el seu estimat, Edward Rochester, un noble terratinent, i el segon és moral: Rochester és un home casat, infeliçment, sí, però legalment casat. I la història de Jane no es desencallarà fins que no aconsegueixi un ascens social (rep una herència important) i l'obstacle moral també desaparegui (Mrs. Rochester mor en un incendi). També es va dir que els capítols de l'obra dedicats als cosins Rivers es veuen fluixos en comparació a la resta de l'obra i, argumentalment, un pèl forçats. No s'acaba d'entendre (encara que al final no hi vagi) que accepti la proposta de St John d'anar de missionera a l'Índia. També es va incidir en el fet que aquest mateix argument, llegit quan tens 18 anys, pot provocar alguna llàgrima, però amb el pas del temps la novel·la ja no té la càrrega emocional que el lector jove hi percep.

El personatge de Jane Eyre ho té difícil d'entrada: òrfena i rebutjada de petita, viu una infantesa amargada que la porta a la rebel·lia, en primera instància, però també a l'autoconstrucció. Jane és un clar exemple de *self-made woman*, ja que ningú no li regala res i obté una formació i un lloc importants dins el seu nivell social. El fet que no sigui casada també li comporta molts inconvenients, ja que es belluga sempre en un terreny de solitud i d'inferioritat. Jane és sens dubte una dona molt valenta, amb un caràcter fort i una intel·ligència seductora, que substitueix la normalitat de la seva aparença física. És una dona que no és guapa en un món d'homes rígids i tibats, carregats de prejudicis, que ella malda per vèncer. És, també, un esperit lliure que mai no cau en el sotmetiment, tot i que de vegades li pugui convenir. Jane també posseeix la

cautela que dóna l'experiència d'haver-ho passat malament a la vida, i sorprenentment per l'època, no és gaire religiosa. El personatge, sens dubte rebel, s'estova una mica amb els anys, perquè al final és molt generosa amb la tieta que li havia amargat la infantesa. Els personatges masculins, fins i tot els que diuen estimar Jane (Rochester i St John Davis), són sempre severos i amb certa tendència a la injustícia social, que consideren una mena de llei natural establerta. Hi ha també tota una gamma de personatges entranyables en l'obra, com per exemple Mrs. Fairfax, la majordoma de Thornfield, o Helen Burns, l'amigueta de la infància.

Pel que fa a l'estil, l'obra es va considerar ben escrita i estructuralment ben construïda. Es va ressenyar que era més una novel·la de descripció que no pas d'acció, i se'n va elogiar la capacitat de Charlotte Brontë de narrar paisatges i ambients. On moltes opinions van ser contràries va ser en els diàlegs, per a alguns fins i tot cursis en general, i molt poc creïbles quan els que parlen són nens o nenes. Es va dir que s'observava una gran diferència en contra de *Jane Eyre* si en comparem els diàlegs amb *Madame Bovary*, *Anna Karènina*, les obres de Dickens, etc. En canvi, es va considerar positiu el distanciament que pren la veu narradora de l'obra sobre els fets narrats i la complicitat que de vegades té amb el lector en adreçar-se-li directament. En general, però, es va considerar que la gran virtut de l'obra rau en la descripció dels sentiments, on la Brontë, com a bona romàntica, arriba plenament al lector.

Com d'habitud, el nostre agraïment més sincer als components del Grup de Lectura per la seva assistència i per les seves encertades contribucions al debat. Us esperem a la nostra pròxima cita:

OLOR DE COLÒNIA, de Sílvia Alcántara (Edicions de 1984, 2009).

(Dilluns, **18 d'octubre** de 2010, a les 7 de la tarda).